

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NÔNG QUỐC HẢI

**PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG CÂY QUÝT
TẠI HUYỆN BẠCH THÔNG, TỈNH BẮC KẠN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Ngành: Kinh tế nông nghiệp

THÁI NGUYÊN - 2019

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NÔNG QUỐC HẢI

**PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG CÂY QUÝT
TẠI HUYỆN BẠCH THÔNG, TỈNH BẮC KẠN**

Ngành: Kinh tế nông nghiệp

Mã số: 8.62.01.15

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Người hướng dẫn khoa học: TS. NGUYỄN BÍCH HỒNG

THÁI NGUYÊN - 2019

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan luận văn: “*Phát triển bền vững cây quýt tại huyện Bạch Thông, tỉnh Bắc Kạn*” là công trình nghiên cứu của cá nhân tôi. Đề tài hoàn toàn trung thực và chưa được sử dụng để bảo vệ một học vị nào. Các thông tin sử dụng trong đề tài đã được chỉ rõ nguồn gốc, các tài liệu tham khảo được trích dẫn đầy đủ.

Thái Nguyên, tháng 03 năm 2019

Tác giả luận văn

Nông Quốc Hải

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn này, tôi đã nhận được sự quan tâm, giúp đỡ tận tình từ phía tập thể và cá nhân.

Tôi xin trân trọng bày tỏ lòng biết ơn tới tất cả các thầy, cô giáo trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh Thái Nguyên đã giúp đỡ tôi trong quá trình học tập và nghiên cứu.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đối với người hướng dẫn khoa học - TS. Nguyễn Bích Hồng, cô đã tận tình hướng dẫn, giúp đỡ Tôi trong suốt thời gian nghiên cứu đề tài.

Tôi xin chân thành cảm ơn các cơ quan, đơn vị, các doanh nghiệp, các cơ sở, hộ nông dân sản xuất quýt tại huyện Bạch Thông đã giúp đỡ, tạo điều kiện thuận lợi cho tôi trong quá trình nghiên cứu đề tài.

Thái Nguyên, tháng 03 năm 2019

Tác giả luận văn

Nông Quốc Hải

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	3
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Ý nghĩa khoa học và những đóng góp mới của đề tài.....	4
5. Bố cục luận văn	4
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ PHÁT TRIỂN	
BỀN VỮNG CÂY QUÝT	5
1.1. Khái quát chung về phát triển bền vững	5
1.1.1. Khái niệm về phát triển bền vững	5
1.1.2. Nội dung của phát triển bền vững	8
1.2. Cơ sở lý luận về phát triển nông nghiệp bền vững	9
1.2.1. Khái niệm phát triển nông nghiệp bền vững	9
1.2.2. Nội dung của phát triển nông nghiệp bền vững	9
1.2.3. Các yếu tố ảnh hưởng đến phát triển nông nghiệp bền vững	10
1.3. Tình hình sản xuất quýt trên thế giới và Việt Nam.....	16
1.3.1. Tình hình sản xuất quýt trên thế giới	16
1.3.2. Tình hình sản xuất Quýt của một số địa phương trong nước	18
1.3.3. Tình hình sản xuất quýt tại huyện Bạch Thông, tỉnh Bắc Kạn.....	22
1.3.4. Bài học phát triển bền vững cây quýt cho huyện Bạch Thông, tỉnh Bắc Kạn.....	24

Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	26
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	26
2.2. Cách tiếp cận nghiên cứu	26
2.2.1. Tiếp cận có sự tham gia	26
2.2.2. Tiếp cận theo loại hình hộ	26
2.2.3. Tiếp cận theo phương thức sản xuất	27
2.3. Phương pháp nghiên cứu.....	27
2.3.1. Phương pháp thu thập thông tin	27
2.3.2. Phương pháp tổng hợp và xử lý số liệu	29
2.3.3. Phương pháp phân tích thông tin	30
2.4. Hệ thống các chỉ tiêu nghiên cứu.....	31
Chương 3: THỰC TRẠNG PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG CÂY QUÝT TẠI HUYỆN BẠCH THÔNG, TỈNH BẮC KẠN.....	33
3.1. Đặc điểm tự nhiên, kinh tế, xã hội của huyện Bạch Thông, tỉnh Bắc Kạn.....	33
3.1.1. Đặc điểm tự nhiên	33
3.1.2. Các điều kiện kinh tế - xã hội	37
3.1.3. Tình hình dân số và lao động	39
3.1.3. Những thuận lợi và khó khăn về điều kiện tự nhiên, kinh tế, xã hội của huyện Bạch Thông trong quá trình phát triển bền vững cây Quýt.....	42
3.2. Thực trạng phát triển cây Quýt theo hướng bền vững trên địa bàn huyện Bạch Thông	44
3.2.1. Tình hình chung về phát triển sản xuất, tiêu thụ Quýt trên địa bàn Huyện.....	44
3.2.2. Thực trạng sản xuất quýt của nhóm hộ điều tra.....	51
3.2.3. Các yếu tố ảnh hưởng đến hiệu quả kinh tế trong sản xuất quýt của nhóm hộ nghiên cứu	64

3.3. Đánh giá thực trạng phát triển bền vững cây quýt trên địa bàn huyện Bạch Thông	69
3.3.1. Những kết quả đạt được	69
3.3.2. Những tồn tại hạn chế và nguyên nhân.....	70
Chương 4: GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG CÂY QUÝT TẠI HUYỆN BẠCH THÔNG, TỈNH BẮC KẠN	74
4.1. Quan điểm, định hướng, mục tiêu phát triển cây quýt tại huyện Bạch Thông, tỉnh Bắc Kạn đến năm 2020	74
4.1.1. Quan điểm về phát triển cây quýt tại huyện Bạch Thông.....	74
4.1.2. Định hướng về phát triển cây quýt tại huyện Bạch Thông	74
4.1.3. Mục tiêu về phát triển cây quýt tại huyện Bạch Thông	75
4.2. Một số giải pháp chủ yếu nhằm phát triển cây quýt tại huyện Bạch Thông theo hướng bền vững đến năm 2020	75
4.2.1. Nâng cao nhận thức của các hộ dân về vấn đề sản xuất quýt an toàn nói chung và quýt theo tiêu chuẩn VietGAP nói riêng	75
4.2.2. Quy hoạch vùng sản xuất quýt theo hướng sản xuất hàng hóa bền vững.....	75
4.2.3. Giải pháp về thị trường	76
4.2.4. Giải pháp về nâng cao sản lượng, chất lượng sản phẩm.....	77
4.2.5. Liên kết “4 nhà” trong phát triển cây quýt.....	79
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	80
1. Kết luận	80
2. Kiến nghị	81
TÀI LIỆU THAM KHẢO	83
PHỤ LỤC	85

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

CNH	: Công nghiệp hóa
CNXH	: Chủ nghĩa xã hội
HĐH	: Hiện đại hóa
HĐND	: Hội đồng nhân dân
KH	: Kế hoạch
NNPTBV	: Nông nghiệp phát triển bền vững
UBND	: Ủy ban nhân dân

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1. Sản lượng, quýt của các nước trên thế giới	17
Bảng 1.2. Diện tích và sản lượng cam quýt cả nước	19
Bảng 1.3: Sản lượng cam, quýt ở một số vùng trồng tập trung năm 2017 của tỉnh Bắc Kạn.....	22
Bảng 3.1. Các đơn vị hành chính huyện Bạch Thông.....	34
Bảng 3.2: Hiện trạng sử dụng đất nông nghiệp năm 2017 huyện Bạch Thông	35
Bảng 3.3: Cơ cấu đất sử dụng tính đến 31/12/2017 phân theo loại đất huyện Bạch Thông	36
Bảng 3.4: Diện tích, dân số và mật độ dân số năm 2017.....	39
Bảng 3.5: Dân số trung bình phân theo giới tính và phân theo thành thị, nông thôn.....	40
Bảng 3.6. Dân số trung bình phân theo xã, thị trấn thuộc huyện.....	41
Bảng 3.7: Lực lượng lao động từ 15 tuổi trở lên phân theo giới tính và phân theo thành thị, nông thôn.....	42
Bảng 3.8: Diện tích trồng quýt phân theo xã, phường, thị trấn huyện Bạch Thông.....	44
Bảng 3.9: Diện tích quýt đã cho thu hoạch phân theo xã, phường, thị trấn thuộc huyện.....	46
Bảng 3.10: Sản lượng cây ăn quả quýt phân theo xã, phường, thị trấn thuộc huyện.....	47
Bảng 3.11: Đặc điểm của nhóm hộ điều tra.....	51
Bảng 3.12: Năng suất và sản lượng của nhóm hộ điều tra (phân loại hộ theo quy mô diện tích)	53
Bảng 3.13: Chi phí sản xuất của nhóm hộ điều tra phân loại theo quy mô diện tích (tính bình quân/ha).....	53

Bảng 3.14: Kết quả sản xuất dưới sự ảnh hưởng của quy mô diện tích	54
Bảng 3.15: Hiệu quả sản xuất dưới sự ảnh hưởng của quy mô	55
Bảng 3.16: Năng suất và sản lượng của nhóm hộ điều tra (phân loại hộ theo phương thức canh tác).....	56
Bảng 3.17. Chi phí sản xuất của hộ điều tra (phân loại theo phương thức canh tác)	57
Bảng 3.18. Kết quả sản xuất của nhóm hộ điều tra (phân loại phương thức canh tác)	59
Bảng 3.19. Hiệu quả kinh tế của nhóm hộ điều tra (phân loại theo phương thức canh tác).....	60
Bảng 3.20: Hiệu quả xã hội từ sản xuất quýt của nhóm hộ điều tra	61
Bảng 3.21: Hiệu quả môi trường từ sản xuất quýt cho hộ điều tra năm 2017.....	62
Bảng 3.22. Tình hình tiêu thụ quýt của các hộ điều tra	63
Bảng 3.23: So sánh năng suất bình quân giữa hai nhóm hộ (sản xuất theo tiêu chuẩn VietGAP và không theo tiêu chuẩn VietGAP)	68